

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 17.09.2019
FU-sak:	29/19	Arkivsaknr.:

SPIRE og Posisjoneringsmidler (POS) – forslag til nye kriterier og søknadsfrister for 2020

1 INNLEDNING

I FU-møte 28. november 2018 (sak 29/18) ble forslag til retningslinjer, søknadskriterier og frister for POS og SPIRE 2019 lagt fram til drøfting. I det samme møtet ble også kriterier for støtteordningene i 2020 diskutert, og på sikt ønsket FU seg forelagt en ny sak med en utredning om:

- Ordningen med POS og SPIRE skal legges om slik at midlene fordeles direkte til fakultetene etter en gitt *fordelingsnøkkel*.
- Søknadsfristene for SPIRE og POS skal samkjøres i 2020 med Meltzerfondets vedtektsfestet søknadsfrist 1. desember 2019.

Forsknings- og innvasjonsavdelingen (FIA) legger med dette fram forslag til nye kriterier for POS og SPIRE 2020 til drøfting i FU. De nye kriteriene er utarbeidet på bakgrunn av innspillene som framkom i FU møtet 28. november 2018, og innspill fra et møte FIA gjennomførte med det forskningsadministrative personale ved fakultetene i juni 2019.

2 BAKGRUNN

Forsknings- og innovasjonsavdelingen har ansvar for utlysning og tildeling av SPIRE- og Posisjoneringsmidler. For å sikre god utnyttelse av midlene i samsvar med behovene i fagmiljøene blir søknadskriterier og frister revidert årlig.

I 2019 rangerte fakultetene egne søknader før de ble behandlet av en sentral innstillingskomite bestående av prorektor (leder), avdelingsdirektør Benedicte Løseth og rådgiver Kristin Hansen (sekretær). I behandling av POS og SPIRE søknader har innstillingskomiteen vektlagt:

- Fakultetets prioritering av søknadene.
- Om søknadene følger søknadskriteriene.
- Om søknadene er i tråd med hensikten med midlene.
- Om den omsøkte sum er rimelig med tanke på aktivitetene i søknaden.

Strategisk program for internasjonalt forskningssamarbeid - SPIRE

SPIRE har som mål å styrke UiBs strategi og «Handlingsplan for internasjonalisering 2016-2022». Støtten er å anse som såkornsmidler for initiering og utvikling av nye internasjonale forskningssamarbeid som grunnlag for prosjektsøknader mot Forskningsrådet og andre eksterne finansieringskilder, men ikke til H2020/HEuropa. Midlene kan også dekke kostnader for å invitere en utenlandsk gjesteforsker i 1-3 måneder.

UiB øremerker NOK 3 mill årlig til denne støtteordningen.

Posisjoneringsmidler – POS

POS er en strategisk finansiering fra Forskningsrådet som skal bidra til generell kompetanseheving og til posisjonering for deltakelse i H2020 og Horizon Europe slik at kvaliteten på innsendte søknader blir bedre og at antall søknader med norsk deltakelse går opp.

UiB sender årlig en søknad til Forskningsrådet om en rammebevilgning. I 2018 og 2019 ble NOK 2.6 mill av Forskningsrådets rammebevilgning på NOK 8 mill øremerket POS-midler. Samme beløp vil øremerkes POS-midler i 2020 med forbehold om at UiB mottar NOK 8 mill i rammebevilgning fra Forskningsrådet i 2020.

3 FORSLAG TIL NY FORDELING AV POS OG SPIRE MIDLER TIL FAKULTETENE I 2020

I FU-møtet 28. november 2018 (sak 29/18) diskuterte FU om POS- og SPIRE-midler kan overføres direkte til fakultetene etter en gitt *fordelingsnøkkel*. Ved fordeling av Meltzermidler til fakultetene brukes en fordelingsnøkkel som er basert på antall faste årsverk i professor og førsteamanuensisstillinger i tillegg til alle instituttledere og dekaner pr fakultet (kilde: NSDs Database for statistikk om høgre utdanning – DBH). Fakultetene har overfor FIA foreslått at denne fordelingsnøkkel også brukes til å fordele SPIRE- og POS-midler til fakultetene i 2020. En slik prosedyre innebærer at søknader sendes i prioritert orden til FIA, at fordelingen gjøres sentralt, og at den videre forvaltning av midlene skjer ved fakultetene.

POS

Tabellen under viser hvilket beløp fakultetene fikk tildelt i POS-midler i 2019. POS-potten i 2019 var på NOK 2.6 millioner. Kolonnen til høyre viser hvilket beløp fakultetene hadde mottatt i år iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel:

Fakultet	Totalt søkt i POS midler pr fakultet	Totalt tildelt i POS midler pr fakultet	POS-tildeling hvert fakultet ville mottatt iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel
Det humanistiske fakultet	830.568	584.965	462.657 (18%)
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	203.136	203.136	390.972 (15%)
Det juridiske fakultet	46.394	46.394	129.607 (5%)
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	934.300	801.300	637.713 (25%)
Det medisinske fakultet	622.243	607.243	501.511 (19%)

Det psykologiske fakultet	268.760	213.760	298.211 (11%)
Fakultet for kunst, musikk og design	71.400	60.000	110.510 (4%)
Universitetsmuseet i Bergen	75.000	75.000	68.818 (3%)

SPIRE

Tabellen under viser hvilket beløp fakultetene fikk tildelt i SPIRE-midler i 2019. SPIRE-potten i 2019 var på NOK 3 millioner. Kolonnen til høyre viser hvilket beløp fakultetene hadde mottatt i år iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel:

Fakultet	Totalt søkt i POS midler pr fakultet	Tildelt totalt i POS midler pr fakultet	SPIRE-tildeling som hvert fakultet ville mottatt iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel
Det humanistiske fakultet	497.870	497.870	533.835 (18%)
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	203.136	203.136	451.122 (15%)
Det juridiske fakultet	261.250	146.596	149.547 (5%)
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	618.840	618.840	735.823 (25%)
Det medisinske fakultet	553.280	553.280	578.666 (19%)
Det psykologiske fakultet	1.080.300	390.000	344.090 (11%)
Fakultet for kunst, musikk og design	344.290	165.414	127.512 (4%)
Universitetsmuseet i Bergen	336.800	115.000	79.405 (3%)

Forslag til kriterier for 2020:

Fakultetene er godt kjent med fordelingsnøkkelene som har vært brukt årlig til å fordele Meltzermidler. Fakultetene anbefaler derfor at Meltzerfondets fordelingsnøkkel også blir brukt til å fordele POS og SPIRE midler til fakultetene i 2020.

Fakultetene anbefaler videre at bruk av SPIRE midler også samkjøres med bruk av POS-midler. Det vil si at SPIRE-midler tildelt i 2020 må brukes innen 31.12.2020.

4 SAMKJØRING AV SØKNADSFRISTER I 2020

I FU-møtet 28. november 2018 (sak 29/18) diskuterte FU å samkjøre søknadsfristene for SPIRE og POS for 2020 med UiBs Fond og legater. Meltzerfondet har 1. desember som vedtektsfestet søknadsfrist. Det samme gjelder Bergen Universitetsfond og Olsens legat, samt en rekke fakultetsspesifikke fond. Disse fristene er godt innarbeidet blant forskere og fagmiljø, og søkningen til disse midlene er god.

I 2019 ble fristene for begge støtteordningene samkjørt til 20. februar, med en ekstra søknadsfrist for POS-midler 5. juni 2019. Innspill fra fakultetene viser at det hadde forenklet søknadsprosessen ytterligere om SPIRE og POS-fristene i 2020 ble samkjørt med UiBs Fond og legater 1. desember, 2019. Dette vil gi fakultetene en bedre oversikt over hvilke forskere som søker midler. Det vil også bli lettere for forskere å forholde seg til én søknadsfrist samt gi dem en bedre oversikt over hvilke såkornsmidler det kan søkes om da de må vurdere alle typer søknader samtidig.

Forslag til kriterier for 2020:

POS- og SPIRE-fristene for 2020 samkjøres med fristen for UiBs Fond og legat 1. desember 2019. POS vil ha en ekstra frist 5. juni 2020.

5 OPPSUMMERING

Følgende utlysninger for 2020 foreslås:

POS: 1. desember 2019 og 5. juni 2020.

SPIRE: 1. desember 2019.

Følgende nye kriterier for 2020 foreslås:

- Meltzerfondets fordelingsnøkkel brukes til å fordele POS- og SPIRE-midler til fakultetene i 2020. SPIRE vil ha en pott på NOK 3 mill i 2020. POS vil ha en pott på 2.6 mill i 2020, med forbehold om at UiB mottar NOK 8 mill i rammebevilgning fra Forskningsrådet i 2020.
- I 2020 innstiller fakultetene sine POS- og SPIRE-søknader.
- Bruk av SPIRE-midler samkjøres med POS i 2020; det vil si at SPIRE-midler må også brukes innen 2020. Fakultetene følger ellers de samme søknadskriteriene og retningslinjene for POS og SPIRE 2019 i 2020.
- Fakultetene sender FIA en oversikt over tildelinger av SPIRE og POS-midler (med frist 1.12.2019) innen 15. februar 2020, og for POS sin ekstra søknadsfrist den 5. juni er rapporteringsfrist for fakultetene 15. juli 2020.

Saken legges med dette fram for utvalget til drøfting og med følgende forslag til vedtak:

Utvalget slutter seg til fremlagte forslag til søknadsfrister og tildelingskriterier for POS og SPIRE for 2020.

Vedlegg:

1. POS Retningslinjer 2020 (UTKAST).
2. SPIRE Retningslinjer 2020 (UTKAST).